

Орієнтовне календарне планування уроків мистецтва у 3 класі
до підручника «Мистецтво»
 (авт. О. Калініченко, Л. Аристова)
 Видавничий дім «Освіта», 2020 рік

№ уроку	Дата	Зміст уроків з образотворчого мистецтва	Зміст уроків з музичного мистецтва
І семестр			
Тема 1. Літні враження			
1		Повторення понять: графіка, живопис, скульптура; композиція, композиційний центр СМ: К. Хартлі. Дитинство; Л. Міхіл. Лисиця; А. Бенъє. Дівчинка з ромашками; І. Морозова. Світ дитинства; К. Разумов. У дитинстві; Ш. Клігл. Хлопець-скейтбордист ХТД: створення сюжетної композиції про літні враження (<i>улюблені художні матеріали</i>). Колективна робота «Калейдоскоп літніх вражень»	П'єса, програмна музика СМ: С. Прокоф'єв. «Прогулянка», «П'ятнашки», «Хо́да коників» (із циклу «Дитяча музика») ХТД: «Шкільна пісня» (муз. і сл. Н. Май) — розучування
Тема 2. Краса народного мистецтва			
2		Рослинний орнамент, геометричний орнамент, декоративно-прикладне мистецтво; повторення понять ритм, декор СМ: О. Біла. Лабач (Косів). Скриня; дзбанок «Банька»; М. Філь. Рушник; вишивки з виставки «Великдень на Жидачівщині» ХТД: створення геометричного орнаменту у смузі (<i>кольорові олівці, фломастери</i>)	Сопілка, інструментальна музика СМ: Дж. Ласт. Самотній пастух. Є. Козак — М. Корчинський. Співуча сопілка ХТД: «Шкільна пісня» (муз. і сл. Н. Май) — виконання; вокальна імпровізація М/ф «Світ чекає на відкриття. Сопілка»
Тема 3. Краса народного мистецтва			
3		Рослинний орнамент, елементарна стилізація форми, декор як засіб наповнення й збагачення форми СМ: Є. Варвинська, В. Шкрібляк. Таріль; настінні керамічні тарілки, Закарпаття ХТД: створення рослинного орнаменту в крузі (<i>витинанка, аплікація з кольорового паперу</i>)	Хота, гітара, кастаньєти, обробка вокальної та інструментальної музики СМ: іспанський народний танець «Хота». Ж. Бізе. Антракт до четвертої дії опери «Кармен» («Хота»). Сучасний іспанський танець «Хота» ХТД: «Заяча летка-снька» (муз. і сл. А. Олейнікової) — розучування
Тема 4. Краса народного мистецтва			
4		Народна іграшка; повторення понять орнамент, візерунок СМ: К.-У. Ларссон. В гостях у Лялі; С. Глухий. Півник; Т. Білокрилець. Мотанка-«Берегиня»; М. Пошивайло. Козак з бандурою; Г. та Я. Пошивайло. Коник-свистунець; О. Сойка та О. Когут. Яворівська іграшка ХТД: ліплення веселого коника із застосуванням декору (<i>пластилін, за бажанням матеріали для декору</i>)	Троїсті музики СМ: український народний танець «Гречаники»; український народний танець «Картопля» («Плескач») ХТД: «Заяча летка-снька» (муз. і сл. А. Олейнікової) — виконання пісні з рухами М/ф «Як козаки наречених визволяли» (<i>фрагмент</i>) М/ф «Буба» (<i>фрагмент</i>)
Тема 5. Розмаїття кольорів і мелодій			
5		Колір як засіб образотворчої виразності, споріднені кольори СМ: картина П.-Р. Моліна. Осінній пейзаж	Динаміка, тривалості нот. СМ: Л. Фучаджі. Вальс осіннього листя. М. Дремлюга. Лірична пісня

		ХТД: малювання композиції «Кружля листопад», передача багатства відтінків осінніх кольорів (<i>гуаш</i>)	(фортепіано) ХТД: «Веселка» (муз. і сл. Н. Май) — розучування
Тема 6. Розмаїття кольорів і мелодій			
6		Контрастні кольори СМ: О. Салтанов. Натюрморт з фруктами; Т. Даниленко. Натюрморт; Хосе Ескофет. Апельсинове дерево ХТД: створення композиції «Дарунки осені» (<i>акварель</i>)	Динамічні відтінки СМ: М. Лисенко. Думка-Шумка (<i>фрагменти</i>) ХТД: «Веселка» (муз. і сл. Н. Май) — виконання М/ф «Чарівний горох»
Тема 7. Розмаїття кольорів і мелодій			
7		Світлі та темні відтінки кольорів, розбіл та затемнення кольору СМ: О. Шумакова. М'які іграшки; Тріша Адамс. Світло крізь дерева; М. Сноуден. Зимове море; Х. Беррі. Море; Дж. Аллеман. Хмарне дослідження озера ХТД: малювання хмар в сонячну або дощову погоду з застосуванням розбілу та затемнення кольорів (<i>гуаш</i>)	Ансамбль, соло, дует, тріо, квартет, квінтет; інструментальна музика СМ: І. Кореневська. Дощик; О. Білаченко. Осінній ескіз; А. Дубина. Гуцульська фантазія ХТД: «Дощик» (муз. А. Мігай, сл. Н. Кулик) — розучування М/ф «Капітошка»
Тема 8. Чарівність графіки і вокальної музики			
8		Засоби виразності графіки СМ: С. Рібейрон. Деревя, М. Глущенко. Зимовий день ХТД: створення композиції «Штрихи осені» із застосуванням різноманітних ліній та штрихів, передачею настрою природи за допомогою кольорів (<i>пастель або кольорова крейда</i>) Влаштування шкільної виставки графічних робіт «Штрихи осені»	Сопрано, альт; колискова СМ: українська народна пісня «Ой ходить сон» (у вик. Н. Матвієнко, Квітки Цісик); українська народна пісня «Колискова» (у вик. З. Огневич) ХТД: українська народна пісня «Котику сіренький» в обробці М. Вериківського — розучування; «Дощик» (муз. А. Мігай, сл. Н. Кулик) — виконання з рухами М/ф «Колискові світу. Українська»
Тема 9. Чарівність графіки і вокальної музики			
9		Лінія горизонту СМ: В. Ван Гог. Врожай ландшафт; П. Бедзір. Із життя дерев; Н. Хейлі Хатчінсон. Біля озера ХТД: зображення на одному аркуші двох композицій «Пригоди Вітерця» (у тиху і вітряну погоду) лініями та штрихами (<i>графітні олівці, фломастери</i>)	Соло, дует, тріо, квартет, квінтет; вокальна музика СМ: пісня «Рідна серцю Україна» (сл. А. Бінцаровської, муз. С. Родько) (у виконанні дуету); українська народна пісня «Ой, у гаю при Дунаю» (у виконанні тріо Мареничів); пісня «Вітаєм» (сл. і муз. Н. Савка) (у вик. дитячого гурту «Коліжанки») ХТД: українська народна пісня «Котику сіренький» в обробці М. Вериківського — виконання, інструментальна імпровізація на дзвіночках
Тема 10. Чарівність графіки і вокальної музики			
10		Уявлення про художній образ СМ: ошибана «Дівчина із сухоцвітів»; ілюстрація Люсі Флемінг ХТД: створення образу осені в аплікації з <i>природних матеріалів</i>	Хор; штрихи (легато, стаккато) СМ: пісня «Квітка-душа» (сл. Д. Гольде, муз. К. Меладзе) (у виконанні Н. Матвієнко, хору) ХТД: українська народна пісня «Сіяв мужик просо» — розучування
Тема 11. Веселий зоопарк			

11	Кругла скульптура, фактура СМ: С. Чеченов. Верблюд; Дж. Робінсон. Родина бегемотів; Дж. Румеріо. Овечка ХТД: ліплення тварини за вподобанням із застосуванням фактури для надання образу виразності (<i>пластилін</i>) Колективна робота: спільна композиція «Веселий зоопарк»	Сюїта СМ: М. Степаненко. «Бегемот», «Мавпи», «Білочка» (із сюїти «Про звірів») ХТД: «Левеня» (муз. В. Гребенюка, сл. Н. Іванюка) — розучування
Тема 12. Веселий зоопарк		
12	Рельєф, уявлення про барельєф, горельєф СМ: «Дерев'яний слон» (Шрі-Ланка); С. Чеченов. Слон; Дж. Локвуд Кіплінг. Тоомаї Слони; Ховіц. Кенгуру; Х. Вебер. 12 Зодіакальних тварин. Кролик; А. Уотерхаус. Деталь внутрішньої панелі з теракоти з Природознавчого музею; Я. Мовчан. Заєць; К. Левертон. Заєць ХТД: створення рельєфу із зображенням тварини — зразок для виготовлення печива «Зоологічне»: «Поважний слон», «Кенгуру», «Веселе левеня» (<i>пластилін</i>)	Сюїта, пауза СМ: К. Сен-Санс. «Кенгуру», «Слон» (із сюїти «Карнавал тварин») ХТД: «Левеня» (муз. В. Гребенюка, сл. Н. Іванюка) — виконання М/ф «Кріт у зоопарку»
Тема 13. Зимові фантазії		
13	Уявлення про ахроматичні кольори СМ: картини в ахроматичних кольорах Ф. Маршалла; японський живопис ХТД: створення композиції «Зимова фантазія» (<i>гуаш або акварель</i>)	Балет СМ: С. Прокоф'єв. «Танок із вінником», «Вальс», «Адажіо» (із балету «Попелюшка») ХТД: «Зимонька-зима» (муз. і сл. А. Мігай) — розучування; М/ф «Попелюшка» (<i>фрагмент</i>)
Тема 14. Зимові фантазії		
14	Об'ємні геометричні форми, контраст форм. СМ: Ж. Фуке. Введення кайзера Карла IV в Камбрай; фото замків: в Сюлли-сюр-Луаре, Ліхтенштайн, Ельц, Мойланд, Холсі. ХТД: виготовлення казкового замку в об'ємі (<i>вирізування, конструювання з паперу та інших підручних матеріалів</i>)	Балет; кордебалет; класичний танець, характерний танець СМ: П. Чайковський. «Танець Одетти», «Танець маленьких лебедів» (із балету «Лебедине озеро») ХТД: «Зимонька-зима» (муз. і сл. А. Мігай) — виконання; ритмічна імпровізація; імпровізація на ДМІ М/ф «Принцеса-лебідь»
Тема 15. Зимові фантазії		
15	Повторення поняття композиція, зображення людини в русі СМ: Д. Гард. Зимові розваги ХТД: зображення зимових розваг дітей (<i>гуаш</i>)	Балет СМ: П. Чайковський. «Угорський танець», «Неаполітанський танець», «Іспанський танець» (із балету «Лебедине озеро») ХТД: «Дзвоники дзвенять (Jingle bells)» (муз. і сл. Дж. П'єрпонта) (<i>фрагмент</i>) — розучування; вокальна імпровізація М/ф «Барбі і лебедине озеро»
16	Урок узагальнення	
	Узагальнення. Участь в оформленні шкільного свята. Виставка художніх робіт учнів	Узагальнення. Урок-концерт: музичні твори на вибір учителя та учнів
II семестр		

Тема 16. Секрети жанрів і форм		
17	Жанри образотворчого мистецтва: портрет, пейзаж, натюрморт, анімалістичний. СМ: М. Глущенко. Зимовий день; С. Погонін. Качка; Е. Дега. Маленька чотирнадцятирічна танцівниця ХТД: на вибір: портрета друга, міський/сільський пейзаж або натюрморт із предметів побуту (<i>матеріали на вибір</i>)	Музична форма, одночастинна СМ: Т. Остен. Маленький ельф; французька народна пісня «Пастух» ХТД: «Що сказало сонце» (муз. Г. Васіної, сл. М. Сингаївського) — розучування
Тема 17. Секрети жанрів і форм		
18	Натюрморт; головне і другорядне в композиції, центр композиції СМ: Дж. Вепхадзе. Акордеон і музичні інструменти; О. Шумакова. М'які іграшки; А. Дьяченко. Натюрморт із сервізом; Г. Маккормік. Вінтажний посуд ХТД: створення аплікації «Ранковий натюрморт» із посуду для чаювання (<i>кольоровий папір</i>)	Музична форма, двочастинна, контраст, куплетна форма; музичний розмір 2/4 СМ: Р. Шуман. Веселий селянин; П. Чайковський. Шарманщик співає (із циклу «Дитячий альбом») ХТД: «Що сказало сонце» (муз. Г. Васіної, сл. М. Сингаївського) — виконання М/ф «Дитячий альбом»
Тема 18. Секрети жанрів і форм		
19	Симетрія, асиметрія. Формати: круглий, овальний, прямокутний, квадратний, трикутний СМ: М. Приймаченко. Квітка; К. Хартман. Ваза з квітами; А. Вільямс. Біла троянда; В. Житков. Вікно; О. Зарянін. Білі шпалери, чорний посуд; К. Нешкова. Квіти у вазі ХТД: створення у певному форматі симетричної або асиметричної композиції «Квіти на підвіконні» (<i>кольорові олівці</i>)	Музична форма, тричастинна. СМ: М. Лисенко. Експромт ля мінор ХТД: «Нехочуха» (сл. і муз. Н. Савка) — розучування
Тема 19. Секрети жанрів і форм		
20	Натюрморт, розташування предметів у просторі, загородження віддалених об'єктів ближчими до спостерігача; розміщення предметів на картинній площині СМ: У. Тібо. Натюрморти з фруктів, випічки ХТД: зображення натюрморту з улюблених фруктів (<i>гуаш</i>) Колективна робота: виставка малюнків «Смачний десерт» у шкільній їдальні	Музична форма, варіації; музичний розмір 3/4 СМ: В.-А. Моцарт. Варіації на тему французької народної пісні «Пастух»; М. Різолъ. Варіації на українські народні теми ХТД: «Нехочуха» (сл. і муз. Н. Савка) — виконання
Тема 20. Портрет і пейзаж		
21	Портрет, уявлення про різновиди портретів; настрої в портреті СМ: А. Коцка. Оленка, К. Ларссон. Автопортрет; Б. Хільдер. Маленька дівчинка; Г. Манн. Сімейний портрет чотирьох дітей; Ф. Алексіс де Ласло. Портрет хлопця; К. Перугіні. Портрет Агнеси Феобе Буррі ХТД: зображення автопортрета (<i>гуаш</i>); передавання в ньому свого настрою Колективна робота: «Моя шкільна родина»	Канон; музичний розмір 4/4 СМ: Д. Кабалевський. Три подружки; В. Подвала. Капризуля ХТД: українська народна пісня «Вийди, вийди, Іванку» — розучування

Тема 21. Портрет і пейзаж		
22	Пейзаж; уявлення про різновиди пейзажу; уявлення про перспективу: зменшення предметів, втрата чіткості зображення, набуття предметами холодних відтінків кольорів з віддаленням до горизонту СМ: Н. Хатчінсон. Дерева. Місто; Г. Несвадба. Акварельний пейзаж; М. Глущенко. Містечко ХТД: зображення весняного пейзажу (акварель, воскові олівці або свічка)	Знаки альтерації СМ: М. Равель. Гра води ХТД: українська народна пісня «Журавель» — розучування; українська народна пісня «Вийди, вийди, Іванку» — виконання
Тема 22. Тварини у світі мистецтва		
23	Анімалістичний жанр, анімалізм, художники-анімалісти СМ: Дж. Вільямсон. Чапля; Дж. Джонсон-Гудсі. Лисичка; К. Брендерс. Ховрашок; Д. Браун. Лев; фото собак різних порід ХТД: зображення тварини, яка найбільше подобається (матеріали на вибір)	Симфонія СМ: П. Чайковський. Симфонія № 2 до мінор. Четверта частина (фрагмент) ХТД: «Веснянка» (муз. А. Вахнянина, сл. С. Воробкевича) — розучування; українська народна пісня «Журавель» — виконання
Тема 23. Тварини у світі мистецтва		
24	Уявлення про реалістичне і стилізоване зображення; елементарна стилізація форми. СМ: Х. Хоффманн. Їжак; А. Дюррер. Заєць; С. Краффа-Корбут. Ілюстрація до книжки; І. Франко. Лис Микита; Є. Козак. Лис Микита; С. Чуркін. Лис Микита; фото тварин, кадри з мультфільмів ХТД: створення образу тварини — казкового персонажу, для мультфільму чи театральної вистави (матеріали на вибір)	Мультфільм, мультиплікатор, режисер, композитор. СМ: М/ф «Лис Микита» (музичні фрагменти) муз. М. Скорика М/ф «Качині історії» (музична заставка, фрагменти), (муз. М. Мюллера, Р. Джонса) ХТД: «Малюки» (сл. і муз. Н. Май) — розучування; «Веснянка» (муз. А. Вахнянина, сл. С. Воробкевича) — виконання
Тема 24. Тварини у світі мистецтва		
25	Фантастичне зображення; головне і другорядне в композиції СМ: М. Копилова. Містичні істоти; М. Приймаченко. Друзі — дикі бики і ворони; картини Г. Сігал, Р. Сулейманова, С. Дейджнеаулт з фантастичними тваринами у своєму середовищі ХТД: зображення фантастичної тварини у її середовищі (акварель або гуаш)	Опера, лібрето; реприза СМ: М. Лисенко. Опера-казка «Пан Коцький» (фрагменти) ХТД: «Малюки» (сл. і муз. Н. Май) — виконання М/ф «Пан Коцький» (муз. і сл. О. Шевченка)
Тема 25. Магія театру		
26	Театральне мистецтво; художник-постановник, художник-декоратор; художник-костюмер, гример. Бутафорія СМ: фотографії бутафорії ХТД: виготовлення предмета бутафорії для однієї з вистав: «Котигорошко», «Попелюшка», «Білосніжка», «Аладдін», «Царівна-жаба» (матеріали на вибір)	Мюзикл СМ: мюзикл «Білосніжка і семеро гномів» (фрагменти) (муз. Ф. Черчилля, Л. Харлайна, П. Дж. Сміта) М/ф «Білосніжка і семеро гномів» (музичні фрагменти) ХТД: «Семеро гномів» (сл. і муз. А. Житкевича) — розучування
Тема 26. Магія театру		
27	Ляльковий театр; театральна лялька. СМ: фотографії сцен з вистав лялькових театрів України; фотографії ляльок —	Мюзикл СМ: мюзикл «Аладдін» (фрагменти). (муз. А. Менкена)

		персонажів вистав ХТД: виготовлення театральної ляльки – улюбленого театального героя (матеріали на вибір)	М/ф «Аладдін» (музична заставка) ХТД: «Семеро гномів» (сл. і муз. А. Житкевича) — виконання
Тема 27. Зустрічаємо літо			
28		Порівняння між собою розмірів частин цілого (уявлення про пропорції); повторення понять: скульптура, кругла і рельєф; форма і колір СМ: Х. Мірзоев. Бджола; А. Белова. Бджілка; пам'ятники бджілці-трудівниці в Тернополі та Манчестері ХТД: ліплення бджілки (пластилін)	Опера. СМ: М. Римський-Корсаков. Політ джмеля з опери «Казка про царя Салтана» — в інструментальному і вокальному виконанні ХТД: «Школа — весела сім'я» (муз. О. Антоняка, сл. А. Орел) — розучування М/ф «Вулик»
Тема 28. Зустрічаємо літо			
29		Повторення понять: композиція, декор, ритм СМ: фото святково прикрашених тортів ХТД: створення ескізу оформлення святкового торта (матеріали на вибір) Колективна робота (у групах): проведення гри-конкурсу «Король тортів» на краще оформлення святкового торта	Кульмінація СМ: М/ф «Софія Прекрасна» (фрагменти «Гучно грай»; «Ждуть розваги нас») ХТД: «Школа — весела сім'я» (муз. О. Антоняка, сл. А. Орел) — виконання; ритмічна імпровізація («боді перкашн»)
Урок узагальнення			
30		Узагальнення. Участь в оформленні шкільного свята. Виставка художніх робіт учнів	Узагальнення. Урок-концерт: музичні твори на вибір учителя та учнів

СМ — сприймання мистецтва.

ХТД — художньо-творча діяльність.

М/ф — перегляд мультфільму.